

Om Barn i Stan

Barn i stan är en nystartad verksamhet som vill bygga broar genom möten och förståelse över generationsgränser och mellan olika kulturer.

En idé föds och utvecklas...

Allting startade faktiskt med en oskyldig fråga från ett nyfiket barn, med somalisk bakgrund, från Seved i Malmö. –Pappa, hur var det här när den där gamla tanten med hunden var en liten flicka? Pappan blev svaret skyldigt. Han hade ingen aning om hur barn hade det, eller hur Malmö såg ut för 50, 60 eller 70 år sedan.

Som vi ser det finns det ett "glapp" mellan barn och äldre där det brister i kommunikation, möten, kunskap och aktivitet. Barn i stan vill på olika sätt överbrygga detta "glapp" och skapa ett nytt "mellanrum" där vi just arbetar i gemenskap, kommunikation, förståelse och dialog. Malmö är faktiskt inte enbart etniska svenskar som lever och frodas, pratar skånska och äter äggkakka. Malmö är en ständigt pågående berättelse, som formas av alla oss som lever här nu. Vi ville ta vara på den berättelsen och låter barnets fråga vara vår ledstjärna!

Alla är vi, eller har alla varit, barn och har ett hem, en hemtrakt eller en hembygd som vi på olika sätt förhåller oss till. Vad innebär och rymmer begreppet hembygd för barn med invandrabakgrund respektive äldre personer/pensionärer med svensk och invandrabakgrund? Hur kan barn och äldre gemensamt skapa och gestalta svar och visioner kring dessa frågor? Vi menar att det med hjälp av det nära och personliga – hemmet, vardagen, barnets lek, nyfikenhet och drömmar - går att skapa en större förståelse mellan människor i det rum och den miljö som vi kallar Malmö. Vårt syfte är att utveckla en ny modell för möten, samverkan, kommunikation och gemenskap mellan barn med invandrabakgrund och äldre personer i Malmö.

Under minst tre år kommer vi att möjliggöra möten mellan barn och äldre för att tillsammans berätta berättelsen om Malmö. Första året kommer att handla om hur det var att vara barn förr, andra året om hur det är att vara barn i dag och slutligen det tredje året som kommer att handla om framtiden. Hur tror vi det kommer att se ut för barnen i Malmö om, låt oss säga, 60 år?

Målet var, och är, en verksamhet som skapar spännande möten mellan, först och främst, barn med invandrabakgrund och svenska seniorer. Men redan nu har många föräldrar till barn med invandrabakgrund och barn med svensk bakgrund kommit in i verksamheten. Vi är också övertygade om att samverkan mellan skolor, byalag, föreningar, verksamheter och organisationer är avgörande och att Barn i stan kommer att tillföra alla inblandade mervärde i respektive verksamhet. Barn i stan är en öppen verksamhet som välkomnar alla.

Efterlysning:

Ni som själva, eller har angöriga eller bekanta, som bott på eller kring Seved under er barndom är väldigt viktiga för vår verksamhet. Vi vill väldigt gärna höra era berättelser och se fotografier från er barndom. Kontakta oss så ska vi ordna ett möte under trevliga former med lite fika och glatt humör.

Innehåll och genomförande

Projektet bygger på att flera olika processer startas för att understödja varandra och bygga resultat som används i efterföljande moment. Som vi ser det finns det ett "glapp" mellan barn och äldre där det brister i kommunikation, möten, kunskap och aktivitet. Projektets aktiviteter handlar om att på olika sätt överbrygga detta "glapp" och skapa ett nytt "mellanrum" där vi just arbetar i gemenskap, kommunikation, förståelse och dialog. Projektets olika aktiviteter ska därför ses som en helhet. Poängen är att vi tänker i och arbetar med en långsiktig process, där

projektet fungerar som igångsättare för mer långsiktig påverkan och förändring. Projektets innehåll, moment för moment, är därför över tid följande:

Å r 1 är det övergripande temat för arbetet och de olika delverksamheterna "Barn i stan förr i tiden", dvs perspektivet är historiskt med fokus på barns liv i Malmö för cirka 50-80 år sedan. De planerade aktiviteterna under det första året är:

- Mellanrum (mötesplatsverksamhet) där barn och äldre tillsammans möts, undersöker och problematiserar, samtalar om, gestaltar hur det var att vara barn i stan när de äldre var barn. Här lyfter vi fram det som är viktigt för barn idag, och det som var viktigt för barn förr i tiden, det vill säga vi försöker hitta gemensamma nämnare men också spännande skillnader. Vi jobbar med "nära" frågor om mat, skola, lek, idrott, böcker, kärlek, boende med mera. Olika "arbetslag" utkristalliseras och bildas därefter kring olika teman och arbetar vidare med olika tekniker/fokusområden (foton, berättelser, lekar, miljöer, personer) allteftersom processerna fortskrider och konkretiseras inför efterföljande moment.
- Arbetslagen samarbetar med skolorna i stadsdelen och i olika undersökningar studeras stadsdelens historia, utveckling och sammanhang.
- Parallellt med mellanrum/mötesplatsverksamheten och arbetslagens arbete genomförs fyra temadagar som inspiration och förstärkande upplevelser. Exempel på teman för dessa inspirationstillfällen, då externa inspiratörer, konstnärer, berättare, föreläsare, filmare med flera engageras för kunskap, fördjupning och reflektion, är till exempel:
Boendet, Malmös hus och hem.
Skolan och lärandet. Vad vi åt och vad vi äter.
Hur leker vi? Sång och musik – nu och då.
Fest och upptåg. Bus och hyss.
- Arbetslagens arbete resulterar i en interaktiv utställning "Barn i stan förr i tiden" med barns och äldres personliga berättelser, privata foton, bilder, minnen, texter med mera från Malmö för cirka 50-80 år sedan. Vi tänker oss att presentera utställningen på otraditionella platser och med nyskapande tekniker: det kan vara en gigantisk storbild på Malmö centralstation, ljusbildspel på stadshusets fasad, flaggspel med fotomontage, utställningsbilder och texter på stadsbussarna osv. Här får processen och arbetslagens arbete leda fram till val av vilka medier och tekniker som ska användas. Vi tänker oss också att det finns interaktiva delar där deltagare/publik är aktiva medskapare i utställningens olika delar. Ambitionen är att utställningen ska kunna följas/påverkas genom internet.
- Arbete med bok och film påbörjas under året.

Å r 2 kommer att ha temat "Barn i stan idag", dvs arbetet och aktiviteterna har ett nutida och samtida perspektiv.

De planerade aktiviteterna under det andra året är:

- Mellanrum (mötesplatsverksamhet) där barn och äldre tillsammans undersöker och problematiserar, samtalar om, gestaltar hur det är att vara barn i stan idag. Liksom under det första året arbetar olika "arbetslag" kring olika teman (foton, berättelser, lekar, miljöer, personer) allteftersom processerna fortskrider och konkretiseras inför utställningen.
- Arbetslagen samarbetar med skolorna i stadsdelarna och i olika undersökningar studeras och problematiseras temat i förhållande till stadsdelarnas nutida utveckling och sammanhang.
- Parallellt med mötesplatsverksamheten och arbetslagens arbete genomförs fyra temadagar som inspiration och förstärkande upplevelser. Exempel på teman för dessa inspirationstillfällen, då externa inspiratörer, konstnärer, berättare, föreläsare, filmare med flera engageras, är till exempel:
Malmös hus och hem idag.
Vad vi äter.
Hur leker vi? Sång och musik idag.
Fest och upptåg. Bus och hyss.
- Arbetslagens arbete resulterar i en utställning "Barn i stan idag" med barns och äldres personliga berättelser, privata foton, bilder, minnen, texter med mera från Malmö idag.
- Arbete med bok och film fortskrider under året.

Å r 3 kommer att ha temat "Barn i stan i framtiden", dvs aktiviteterna får ett framtidsperspektiv. På samma sätt som under de två föregående åren är de planerade aktiviteterna:

- Mellanrum (mötesplatsverksamhet) där barn och äldre tillsammans undersöker och problematiserar, samtalar, drömmer om och gestaltar hur det kan och kommer att vara för barn i stan i framtiden (om

cirka 50-80 år). Liksom under de två första åren arbetar olika "arbetslag" kring olika teman (foton, berättelser, lekar, miljöer, personer) allteftersom processerna fortskrider och konkretiseras inför den avslutande utställningen.

- Arbetslagen samarbetar med skolorna i stadsdelarna och i olika undersökningar studeras och problematiseras temat i förhållande till stadsdelarnas historiska och nutida utveckling och sammanhang.
- Parallellt med mötesplatsverksamheten och arbetslagens arbete genomförs fyra temadagar som inspiration och förstärkande upplevelser. Exempel på teman för dessa inspirationstillfällen, då externa inspiratörer, konstnärer, berättare, föreläsare, filmare med flera engageras, är till exempel: Malmös hus och hem – hur ser det ut om 50 år.

Vad äter man?

Hur leker barn? Sång och musik.

Fest och upptåg. Bus och hyss.

- Arbetslagens arbete resulterar i en utställning "Barn i stan i framtiden" med barns och äldres personliga berättelser, drömmar, visioner, bilder, texter med mera om Malmö i framtiden.
- Arbete med bok och film avslutas under året.
- Fortbildningsdagar anordnas i anslutning till den avslutande utställningen. Här kommer boken och filmen om projektet att användas som inspirations- och kunskapskällor.

Bakgrund till projektet

I samhällsdebatten talas ofta om behovet av att skapa mötesplatser för olika människor, så att olika positiva processer ska startas och andra negativa företeelser ska motverkas och förhindras. Problemet är att dessa mötesplatser i stor utsträckning endast besöks och används av en begränsad sorts människor som förenas av till exempel ett intresse eller ålder (till exempel pensionärer, schackspelare eller rollspelsaktiva). Sällan eller aldrig möts människor med olika social bakgrund, olika ålder eller med olika intressen. Det är naturligtvis svårt att få människor att mötas frivilligt om de inte har något gemensamt. Frågan man ställer sig blir "varför ska jag gå dit?" och finns det inget bra svar, blir det inga nya möten.

Idag finns få naturliga arenor och mötesplatser där barn spontant och i aktivitet möter och umgås med äldre människor. De arenor och mötesplatser som är ägnade eller som används av barn med invandrarbakgrund och svenska pensionärer är ännu färre. Det kulturella avståndet och den i många fall rent obefintliga kommunikationen och samvaron mellan dessa olika grupper leder till misstänkliggöranden och avståndstaganden. Allt som oftast hör eller läser vi uttalande om att "ungar förstör, har ingen respekt och att det var bättre förr" och motsvarande "pensionärer bara gnäller och är i vägen". I denna brist på gemenskap och i detta avståndstagande föds ömsesidiga fördomar, misstänkliggöranden och till och med främlingsfientlighet.

Malmö är en starkt segregerad stad med stora sociala och ekonomiska skillnader i levnadsvillkor i olika stadsdelar och bostadsområden. De västra välbärgade områdena i staden skiljer sig markant från delar av de centrala och östra delarna som har sina egna kännetecken. Den centralt belägna stadsdelen Södra innerstaden är en arbetarstadsdel med Sveriges äldsta Folkets park och många minnen från folkhemmets dagar. I stadsdelen bor många invandrade barnfamiljer och ungdomar men också många äldre som levt hela livet i stadsdelen. Valdeltagandet är lågt och i senaste valet vann de främlingsfientliga partierna framgång.

En idé föds och utvecklas...

I Barn i stan-projektet vill vi ta vara på och använda det som vi alla har gemensamt – vi är eller har alla varit barn och vi har alla ett hem/en hemtrakt, en hembygd att på olika sätt förhålla oss till. Med dessa självklara, enkla och begripliga utgångspunkter vill vi låta barn och äldre börja problematisera och undersöka vad de egentligen menar och hur de har det där de bor och lever –hur var det förr i tiden, hur är det idag och hur blir det i framtiden. Vi menar att det med hjälp av det nära och personliga – hemmet, vardagen, barnets lek, nyfikenhet och drömmar - går att skapa en större förståelse mellan människor i det rum och den miljö som vi delar i stan.

Projektidén föddes för snart ett år sedan och har sedan dess vid olika diskuterats, utvecklats,

vridits på och presenterats för barn, pensionärer och olika föreningar, skolor och andra

samarbetspartners. Alla säger:

- Varför har ingen gjort det här förut?! Och det är klart vi vill vara med!

Alla lösa trådar och idéer sammanfördes slutligen på en arbetsdag den 22 september då

sammanlagt ett trettiotal personer (pensionärer och barn samt företrädare för föreningar i

stadsdelen) kom till ett möte på Sofielunds folkets hus. Alla kunde då samlas kring en gemensam plattform med grund i projekttiden och tillsammans hittades grundstrukturen i genomförandet av projektet, dvs den projektplan som nu är denna ansökan.

Syfte och mål

Syftet med projekt Barn i stan är att utveckla och använda en ny modell för möten, samverkan, kommunikation och gemenskap mellan barn med invandrabakgrund och äldre personer med svensk och invandrabakgrund i Malmö. Vi vill med enkla och konkreta utgångspunkter arbeta med undersökande lekfulla processer, där nyfikenhet och skapande ger energi och möjliggör oväntade riktningar i arbetet. Projektet kan på så sätt bidra till att motverka ömsesidiga fördomar, misstänkligheten och främlingsfientlighet och dessutom fungera som förebild för arbetet i andra stadsdelar, städer och kommuner med liknande förhållanden.

Projektet har det första året följande konkreta målsättningar:

- att engagera cirka 300 barn med invandrabakgrund mellan 7 och 12 år.
- att engagera cirka 150 äldre personer med svensk och invandrabakgrund.
- att engagera cirka 100 föräldrar (till de medverkande barnen).
- att arrangera kontinuerlig mötesplatsverksamhet.
- att anordna fyra temadagar.
- att genomföra en utställning på temat "Barn i stan förr i tiden".
- att skapa samverkan med andra aktörer och intresserade.
- att informera om och sprida arbetssättet till andra stadsdelar, städer och kommuner.

Med stor sannolikhet kommer många fler barn, äldre och föräldrar att delta än vad vi anger som målsättningar här, men vi ser det första året som ett uppstartsår och de två följande projekttåren som tillämpnings- och spridningsår då antalet deltagare och berörda kommer att öka markant.

Målgrupper för projektet

Projektets målgrupper är för det första barn med invandrabakgrund i åldern 7-12. För det andra är det äldre personer och pensionärer med svensk och invandrabakgrund. Den tredje målgruppen är barnens föräldrar, syskon och övriga anhöriga. Vi vill betona att vi naturligtvis inte kommer att stänga ute någon vad gäller bakgrund eller ålder - alla barn är självfallet välkomna att medverka och engagera sig.

Den intresserade allmänheten är också en viktig målgrupp i och med att projektet på ett enkelt, konkret och synligt sätt skapar generations- och kulturöverskridande samverkan och gemenskap i olika publika och tillgängliga aktiviteter och arrangemang.

Ambitionen att de barn, äldre och föräldrar som engageras det första året fortsätter sitt deltagande under det andra och tredje året. Vi räknar dessutom med att det under de efterkommande åren tillkommer många fler deltagare när projektet kommit igång och blivit synligt genom sina spännande aktiviteter. Nyckelpersoner bland både äldre och barn kommer att spela en viktig roll för att "dra igång" sina nätverk och för att skapa kontinuitet bland deltagarna över tid.